

Aanpak van drugsafval- dumpingen in de provincie Drenthe

Omgevingsdienst
Drenthe

provincie Drenthe

Januari 2026

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

PROTOCOL

Colofon

Uitgave januari 2026

Omgevingsdienst Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen
www.oddrenthe.nl

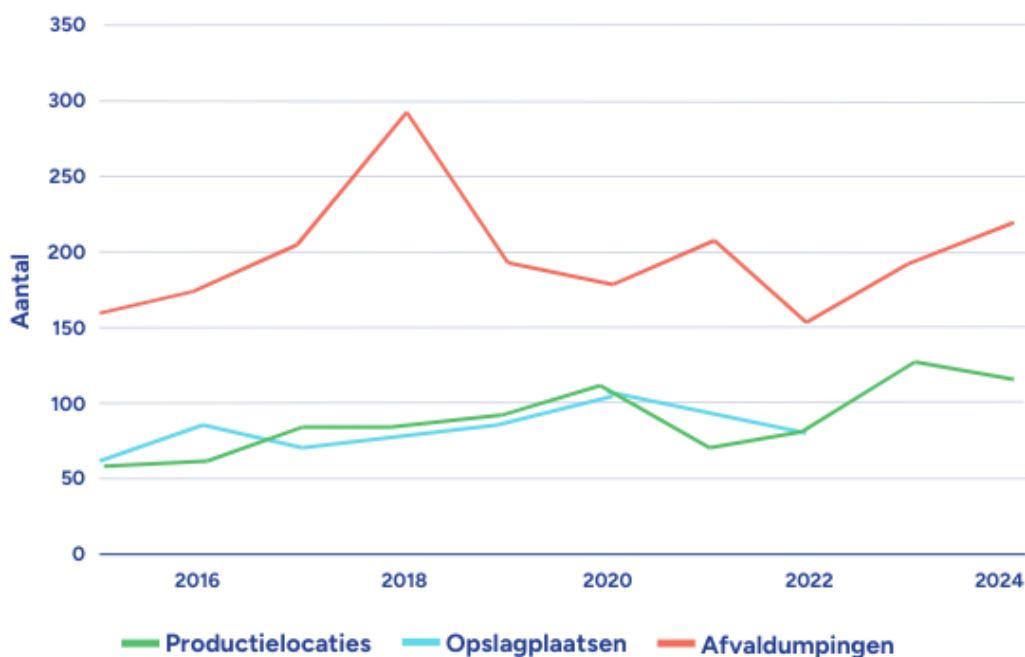
Fotografie: Mr. Samarn Plubkilang, Tetiana Chernykova, Omgevingsdienst Drenthe

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
1.1 Uitgangspunten	7
2. Doel van het protocol	8
3. Reikwijdte	9
4. Status van dit protocol	10
5. Definities	11
6. De stakeholders	13
7. Do's en Don'ts	14
8. Stappenplan	16
9. Bodemonderzoek	21
10. Sanering	22
BIJLAGEN	23
Bijlage 1 - Vervoer van aangetroffen en in beslag genomen gevaarlijke stoffen door overheden	24
Bijlage 2 – Werkafspraken Spoedeisende bestuursdwang	30
Bijlage 3 – Contactgegevens stakeholders	34
Bijlage 4 – Relevante wetgeving	35

1. Inleiding

Nederland is wereldwijd een van de koplopers in de productie van synthetische drugs. Jaarlijks worden in Nederland gemiddeld meer dan vijftig productielocaties aangetroffen en meer dan honderdvijftig dumplocaties van drugsafval. Ook in Drenthe worden we steeds vaker geconfronteerd met aangetroffen productielocaties van synthetische drugs en dumplocaties van afval, al dan niet in verpakkingen zoals jerrycans en IBC's.

Figuur 1. Aantal aan de Landelijke Eenheid gemelde ontmantelde productie- en opslaglocaties en afvaldumplocaties voor de productie van synthetische drugs, 2015-2024, in aantallen.

(Bron: Nationale Drug Monitor, editie 2026. Drugscriminaliteit 16.2.2 Handhaving en bestrijding - Nationale Drug Monitor. <https://www.nationaledrugmonitor.nl/illegale-handel-bezit-en-productie-inbeslagnames-van-drugs-en-ontmantelingen-van-productielocaties/>. Geraadpleegd op: 30 januari 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.)

Diverse overheden en stakeholders hebben daarbij taken en belangen, waarbij verschillende documenten, werkinstructies en protocollen gehanteerd worden. Om te zorgen dat de belangen van alle betrokken partijen goed gewaarborgd kunnen worden, is er behoefte aan eenduidigheid.

Om adequaat te kunnen handelen bij het aantreffen van drugsafval is er behoefte aan een up to date werkprotocol. Provincie Drenthe heeft Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) gevraagd een protocol op te stellen waarbij rekening wordt gehouden met de diverse taken en verantwoordelijkheden en waarbij gestreefd wordt naar eenduidigheid. Met een dergelijk protocol streeft de provincie in eerste instantie naar standaarden qua terminologie, duidelijke do's en don'ts en werkwijzen.

1.1 Uitgangspunten

Er wordt van uitgegaan dat elk bevoegd gezag tot handhaving bereid is en dat strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhavers elkaar informeren, behulpzaam zijn en aanvullen. Dit geldt ook wanneer buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) van Omgevingsdienst Drenthe betrokken zijn of worden bij vervolgingswerkzaamheden.

Voor zover handhaving bestuursrechtelijk gebeurt, houdt dit de bereidheid in tot het opleggen van een last onder bestuursdwang en het vervolgens zo nodig feitelijk toepassen van bestuursdwang en het daarvoor aangaan van financiële verplichtingen. Aangezien meestal sprake is van urgentie wordt de last onder dwangsom als minder logisch beschouwd.

Uitgangspunt is voorts dat de gemeenten en de provincie Omgevingsdienst Drenthe inschakelen voor advies en als gemandateerde op grond van het van hen verkregen mandaat.

Het verhalen van kosten kan door het bevoegd gezag bestuursrechtelijk en privaatrechtelijk plaatsvinden. Uitgangspunt is dat dit primair bestuursrechtelijk plaatsvindt.

De subsidieregeling opruiming drugsafval van de provincie Drenthe stopt na 31 december 2025. Omgevingsdienst Drenthe initieert een overleg met de Drentse gemeenten met als inzet een gemeentelijke financieringsregeling voor de opruimen van (de gevolgen van) de productie van synthetische drugs en het dumpen van drugsafval in Drenthe.

De Omgevingswet is in het huidige protocol volledig opgenomen en verwerkt. Het drugsprotocol 2025 is hiermee volledig Omgevingswetproof.

2. Doel van het protocol

Het doel van het protocol is het bieden van een handleiding en werkinstructies, die bij het constateren en opruimen van synthetisch drugsafval en bodemverontreiniging leidt tot:

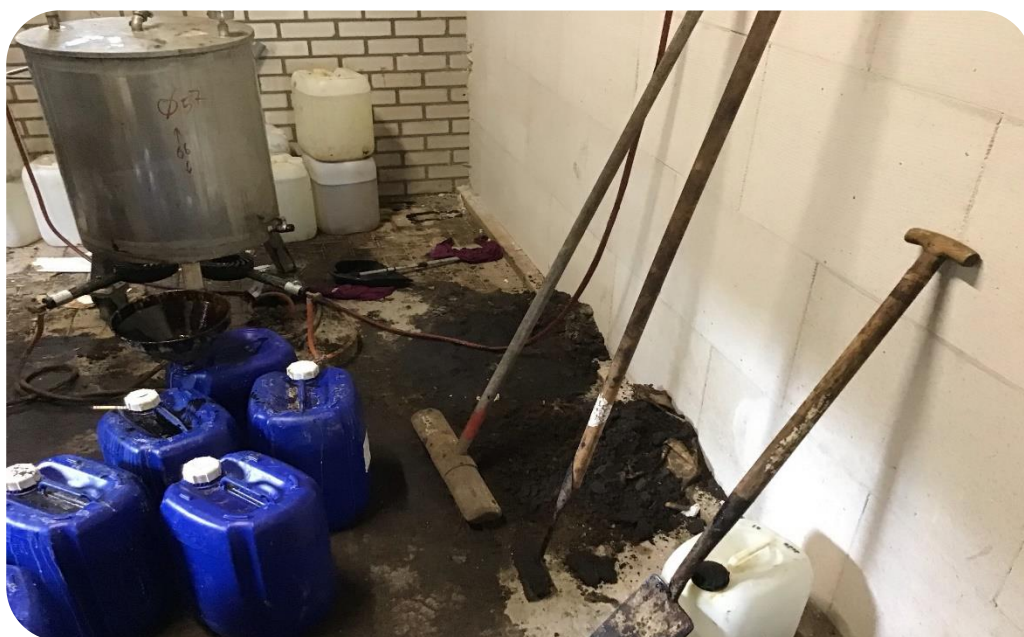
- het minimaliseren van de gevolgen voor het milieu en voor de volksgezondheid;
- het minimaliseren van de opruimkosten;
- uniformiteit en procesmatige aanpak;
- het waarborgen van veiligheid;
- inzicht in rollen, taken en verantwoordelijkheden;
- het veilig stellen van mogelijke sporen i.v.m. strafrechtelijke opsporing;
- het bevorderen van interactie en samenwerking van alle betrokkenen;
- het (kunnen) doen van een beroep op (mogelijke) schadefondsen/subsidieregels en het bevorderen van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.

3. Reikwijdte

Dit protocol is van toepassing op:

- afval afkomstig van de productie van synthetische drugs (plantaardige drugs (bv. hennep) vallen buiten de scope van dit protocol voor zover daardoor geen bodemverontreiniging is veroorzaakt);
- binnen het grondgebied van de provincie Drenthe;
- percelen die in eigendom zijn van overheden, particulieren en bedrijven;
- stortingen en lozingen op en in de bodem en lozingen in (oppervlakte)water;
- voor zowel afval aanwezig in bebouwing, vaar- en voertuigen, als in de openbare ruimte;
- er moet sprake zijn van (een vermoeden van) bodemverontreiniging als gevolg van de productie, dumping, storting of lozing.

4. Status van dit protocol

Dit protocol is voorlopig ter kennisgeving aan Gedeputeerde Staten van Drenthe aangeboden. De provincie en gemeenten handelen bij voornoemde problematiek conform dit protocol. Andere partijen (waaronder andere overheden) die met dergelijke problematiek worden geconfronteerd, kunnen eveneens handelen zoals in dit protocol is beschreven.

5. Definities

AOV

Ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid. Een ambtenaar binnen de gemeente die zich bezighoudt met diverse veiligheidsvraagstukken.

Bereddering

Bereddering is het treffen van schade beperkende maatregelen. Dit gebeurt zo spoedig mogelijk na het ontstaan/ontdekken van de milieucalamiteit.

Dit betekent dat zo spoedig mogelijk de eerste maatregelen kunnen plaatsvinden zonder formaliteiten (zoals meldingen aan bevoegde gezagen, het indienen van aanvragen etc.). Bereddering mag nooit zonder vooraf overleg met de politie in verband met sporenonderzoek.

Bevoegd gezag

Het bestuursorgaan dat bevoegd is om in een bepaalde zaak besluiten te nemen of beschikkingen af te geven. In het geval van een dump of lozing van synthetisch drugsafval ligt deze taak veelal bij de gemeente, tenzij er sprake is van een dump bij of in oppervlaktewater. Indien er sprake is van een dump bij of in oppervlaktewater is het waterschap het bevoegd gezag.

Bodemverontreiniging

De aanwezigheid van stoffen boven normale waarden in de bodem, (inclusief het grondwater) dan wel bodemvreemde stoffen die van nature niet boven die waarden ter plekke in de bodem, oevers en waterbodem voorkomen en het rechtstreekse gevolg is van productie van synthetische drugs dan wel de bestanddelen daarvoor en het storten van met die productie samenhangende (afval)stoffen en materiaal.

Drugsafvaldumpingen

Het onbeheerd achterlaten en zich ontdoen van vaten, dozen, kratten, drukhouders en/of van vast materiaal en vloeistoffen die qua aard en reuk herkenbaar lijken als gevaarlijk afval afkomstig van een chemisch proces en waarschijnlijk zijn vrijgekomen bij synthetische drugsproductie. In het geval dat vloeistoffen rechtstreeks in de bodem of het oppervlaktewater worden gedumpt spreken we van een lozing.

Eigenaar

De juridische eigenaar van een onroerend goed (terrein of opstal, vaar- en voertuigen) waar de drugsafvaldumping heeft plaatsgevonden of een productieplaats voor synthetische drugs is aangetroffen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat een huurder (pachter) en vergelijkbare grondgebruiker aanspreekbaar zijn.

Incidentteam

Een te vormen team bij de Plaats Delict (PD) dat de aanpak en afhandeling van het incident afstemt en coördineert. Doorgaans zullen gemeente, brandweer, politie en Omgevingsdienst Drenthe deel uitmaken van dit team. De door het Incidentteam gekozen aanpak wordt in een inzetplan vervat, welk plan met de andere bij het incident betrokken partners wordt besproken.

Meldkamer Noord Nederland

De Meldkamer is het hart van de hulpverlening. Hier komen alle meldingen binnen van mensen die het alarmnummer 112 bellen. De politie, brandweer en de ambulancezorg worden vanuit de Meldkamer ingezet bij een noodsituatie. De Veiligheidsregio's Fryslân, Groningen en Drenthe hebben een gezamenlijke meldkamer in Drachten.

Milieuverontreiniging

De aanwezigheid van stoffen in andere milieucomponenten dan de bodem, het grondwater, waterbodems en oppervlaktewater boven normale waarden.

Ongewoon voorval

Drugsafval dumpingen/lozingen en het aantreffen van een productielocatie voor synthetische drugs zijn volgens jurisprudentie een ongewoon voorval waarbij terstond dient te worden gehandeld (binnen 24/48 uur na constatering).

De eerste 24/48 uur gaat in nadat is geconstateerd dat in een openbaar gebied, binnen een inrichting, op particulier terrein of in water drugsafval is gedumpt of een productielocatie voor synthetische drugs is ontdekt.

Oppervlaktewater

Het samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem en oevers.

OvD-BZ

Een officier van dienst Bevolkingszorg. Neemt namens de gemeente plaats in het commando plaats incident (CoPI), bij een opgeschaalde crisisorganisatie. De OvD-BZ zorgt voor het opstarten van de benodigde gemeentelijke processen. De OvD-BZ staat op een hard piket voor meerdere gemeenten, Drenthe is verdeeld in 3 districten.

Plaats Delict (PD)

Een locatie of perceel waar een misdrijf wordt c.q. werd gepleegd. Tevens wordt als PD aangemerkt de plaats/plaatsen waar sporen van een misdrijf aanwezig kunnen zijn, daaronder mede begrepen de aan het misdrijf gerelateerde routes van en naar de PD. In dit protocol wordt ieder incident waarbij een drugsafvaldumping en/of een productieplaats voor synthetische drugs is aangetroffen, beschouwd als een milieudelict. Deze locaties krijgen veelal het predicaat PD en waar mogelijk en/of noodzakelijk de bijbehorende aandacht/behandeling.

Productieplaats voor synthetische drugs

Locatie waar synthetische drugs vervaardigd worden en grondstoffen, halffabricaten, eindproducten, afval en/of benodigde apparatuur worden aangetroffen.

Synthetische drugs

Synthetische drugs zijn in het laboratorium gemaakte moleculaire verbindingen die niet voorkomen in de natuur. Synthetische drugs komen voor als vloeistof, pillen en in poeder- of pastavorm zoals GHB, methamfetamine, amfetamine (speed) en MDMA (xtc). De productie en de verwerking van producten vindt plaats in illegale laboratoria (productieplaatsen voor synthetische drugs of de bestanddelen daarvoor).

6. De stakeholders

Diverse stakeholders zijn betrokken bij drugs(afval)dumpingen en productielocaties. Meestal gaat het om de volgende:

- Meldkamer Noord Nederland (MKNN)
- Veiligheidsregio / Brandweer Drenthe
- burgemeester
- gemeente, al dan niet als bevoegd gezag
- provincie, al dan niet als bevoegd gezag
- politie
- ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport)
- Openbaar Ministerie / Officier van Justitie
- Omgevingsdienst Drenthe
- waterschap, al dan niet als bevoegd gezag
- beheerders, bijv. Staatbosbeheer en wegbeheerders
- eigenaar/huurder/pachter grond en eventuele overige zakelijk gerechtigden van de locatie waar is geproduceerd/gedumpt/geloosd
- Belastingdienst/FIOD
- nutsbedrijven
- hypotheekverstrekkers

Naast deze stakeholders kunnen ook genoemd worden de personen of bedrijven die door de stakeholders contractueel worden betrokken, zoals onderzoeksbureaus, rechtshulpverleners (advocaten), aannemers etc.

7. Do's en Don'ts

Wat moet je wel en niet doen bij het aantreffen van een drugsafvaldumping:

Voor alle betrokkenen	
Aankomst in afvoerende luchtstroom	Benader altijd bovenwinds (d.w.z. met de wind in de rug), zodat de blootstelling aan schadelijke dampen/gassen minimaal is.
Afblijven en aanzien	Raak geen verpakkingen aan en open deze niet. Ga bij een mogelijke productieplaats voor synthetische drugs niet naar binnen, omdat er altijd gevaar aanwezig is in verband met de aanwezigheid van giftige stoffen en gassen of brand en/of ontploffing. Daarnaast bestaat de kans dat je zware criminelen overloopt met alle gevolgen van dien. Draai NOOIT kranen dicht binnen een productieproces. Daarmee stop je mogelijk een koelproces en veroorzaak je mogelijk ongewenste en/of gevaarlijke reacties.
Afstand houden en behouden	Blijf ten minste 15 meter van de aangetroffen stoffen. Als er sprake is van bolstaande vaten, sissende verpakkingen, vrijkomende dampen, verhoog dan de veiligheidsafstand naar ten minste 50 meter. Dit in verband met de toename van het risico. Het houden van afstand is tevens van belang, omdat daardoor mogelijke sporen niet beschadigd of verloren gaan. Die omstandigheid beperkt namelijk de mogelijkheden om de opruimkosten in het bestuursrechtelijke en/of het strafrechtelijke traject te verhalen op de dader.
Alarmeer	Alarmeer deskundigen ('melding 112'). Meldt de aangetroffen situatie en de zichtbare (of dreigende) schade/situatie. Benoem zo nauwkeurig mogelijk de plaatsaanduiding en de omvang.
Afwachten	Wacht de komst en de handelingen van deskundige(n) ten aanzien van de aangetroffen stof(fen) af. De aanpak gaat geheel door en onder verantwoordelijkheid van de deskundigen geschieden. Volg de aanwijzingen van de deskundigen op.

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

Specifiek voor politie en voor bijzondere opsporingsambtenaren (boa's)	
Afzetten en afschermen	Zet de locatie af met bijvoorbeeld een lint. Gebied rondom de locatie beveiligen en bevroeren ter voorkoming, vermindering en vermijding van risico's, alsook verlies en verstoring van sporen. Regel waar nodig verkeer, zet wegen af en houd het publiek op afstand.
Aanwijzingen zoeken	Zoek op afstand aanwijzingen over aard, samenstelling en herkomst van stof(fen) (verschijningsvorm, (gevaar)etiketten, geurwaarneming, etc.). Zie deze aanwijzingen altijd als indicaties. Zoek altijd naar getuigen en aanwijzingen over tijdstip van dumping, van betrokken voertuigen en personen daarbij, van bedrijfsactiviteiten (productieplaatsen van synthetische drugs) (omgevingsonderzoek). Inventariseer welke andere opsporingshandelingen zinvol zijn. Belangrijk is om op de aan/afvoerroutes de camera's onderweg te inventariseren en de beelden veilig te stellen. Dat kunnen camera's in het openbare domein zijn, maar ook bewakingscamera's van bedrijven en woningen.
Administreer	Registreer en fotografeer. Maak aantekeningen voor het proces verbaal van bevindingen en start een journaal (wie is wanneer gebeld, wat is door wie gezegd, gedaan en afgesproken). Verspreid geen daderschapsinformatie. Maak bij fotograferen geen macro-opnames m.a.w. blijf op afstand. Sommige chemicaliën zijn zo explosief, dat een camera kan dienen als ontstekingsbron.

8. Stappenplan

Belangrijk is dat er een centraal punt is waar en hoe de dumpingen/lozingen van synthetisch drugsafval en het aantreffen van productielocaties voor synthetische drugs worden gemeld. Bovendien is de rol van de toezichthouders essentieel, gelet op de gezondheidsrisico's en milieurisico's die het dumpen van deze afvalstoffen en/of het in het milieu vrijkomen van (afval)stoffen op productielocaties met zich mee brengen. Cruciaal is om vooraf af te stemmen wie de centrale coördinerende rol heeft bij de aanpak van een incident.

Indien door een burger of toezichthouder geconstateerd wordt dat ergens drugsafval is gedumpt, dan dient als volgt te worden gehandeld:

Stap 1. Waar en hoe melden van de dumpingen, lozingen en/of productielocaties

Inschakelen van de politie via meldnummer 112.

Belangrijk is dat aangegeven wordt dat het vermoedelijk om afval afkomstig van de productie van synthetische drugs of een productielocatie voor synthetische drugs.

Stap 2. Beoordelen veiligheid van het incident

Politie en/of brandweer bezoeken na de melding direct de plaats van het incident en beoordelen de veiligheid, de situatie en de opsporingsstrategie. Daarnaast plaatst de politie een afzetlint om de plaats van het delict (strafrecht), dit om de sporen veilig te stellen. Denk aan bandensporen op bv. een bos/zandpad. De PD kan een zeer grote locatie omvatten.

Stap 3. Informeren gemeente, provincie, waterschap en Omgevingsdienst Drenthe

De Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-BZ) wordt in eerste instantie gealarmeerd om zo de eerste gemeentelijke acties in gang te kunnen zetten (informeren burgemeester, afstemming Omgevingsdienst Drenthe en andere relevante processen afhankelijk van de situatie). Daarnaast informeert de OvD-BZ de Ambtenaar Openbare Veiligheid (AOV) van de betrokken gemeente en zorgt waar mogelijk al snel voor een overdracht. De gemeente regelt een gezamenlijk overleg op dezelfde dag.

Het college van Burgemeester en Wethouders van de betreffende gemeente worden onverwijld ingelicht als er sprake is van een (vermoeden van) bodemverontreiniging. Deze informatieplicht is opgenomen in artikel 2.21 en 2.22 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Alarmeren van betrokken Waterschap:

- Bij lozingen/dumpingen in riolering (vuilwater- of hemelwaterriool)
- Bij dumping in oppervlaktewater is het waterschap bevoegd gezag. In dat geval zal het Waterschap bestuursrechtelijk gaan handhaven, wanneer dit mogelijk is.
- Naast dumping in oppervlaktewater (ogv de waterwet) is het Waterschap vanuit de Keur ook het bevoegd gezag in gevallen dat dumping heeft plaatsgehad:
 - Op een waterkering of in de beschermingszone ervan
 - De beschermingszone van een legger watergang.
- In het kader van de Omgevingswet / Besluit activiteiten leefomgeving is de gemeente het bevoegd gezag. In die gevallen moet er altijd afstemming met het waterschap plaatsvinden, omdat (evt.) opruimings-/saneringswerkzaamheden gevolgen kunnen hebben voor de goede staat van de kering of profiel watergang.

In de regio Drenthe zijn vier Waterschappen actief: Noorderzijlvest, Hunze en Aa's, Vechtstromen en Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD)

Zie Bijlage 3 voor een lijst van belangrijke piketnummers.

Stap 4. Omgevingsdienst Drenthe op locatie incident

De toezichthouder van Omgevingsdienst Drenthe beoordeelt altijd de situatie ter plekke en verzamelt de aanwezige kennis van het gebied (locatie).

Stap 5. Plaatsen hekwerk

De gemeente geeft in principe opdracht, intern of aan een plaatselijk bedrijf, om direct een hekwerk om de locatie te plaatsen. Dit om de omgeving (burgers) te beveiligen voor de risico's van de dump- en lozingsplek. De medewerker van het plaatselijke bedrijf wordt gewezen op de mogelijke risico's van de aanwezige stoffen.

Voorkeur: opdrachtverlening door de gemeente i.v.m. kostenverhaal van toegepaste bestuursdwang. In het geval van een PD: opdracht door de politie.

Stap 6. Inschakelen Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO)

De politie schakelt LFO in bij het aantreffen van een productie locatie voor de ontmanteling van deze locatie.

LFO komt bij dumpingen alleen bij zaken met concrete milieurelevantie en een goede opsporingsindicatie. Bij grootschalige dumpingen is het wel belangrijk dat de politie altijd afstemming zoekt met het LFO. Indien er sprake is van voldoende relevante opsporingsindicatie stelt de politie afvalstoffen tijdelijk veilig voor het afnemen van sporen en/of nemen van monsters. Stem als bevoegd gezag dus altijd af met de politie voordat opdracht gegeven wordt tot afvoer, opslag en vernietiging van aanwezige stoffen. Bij productieplaatsen neemt de politie altijd het voortouw en draagt ook de kosten voor de ontmanteling, afvoer en de vernietiging van de aanwezige chemicaliën en randapparatuur. In principe valt de afvoer van afvalstoffen van een productielocatie onder verantwoordelijkheid van de terreineigenaar.

Stap 7. Overleg aanpak incident

De politie, de betrokken gemeente, Omgevingsdienst Drenthe en eventueel het betrokken waterschap stemmen tijdens dit overleg de onderlinge aanpak van het incident af. De gemeente (meestal een medewerker VTH, het is aan elk bevoegd gezag om daar een persoon of functie voor aan te wijzen) heeft de centrale en coördinerende rol, tenzij anders wordt afgesproken. Bij daderindicatie heeft de politie die coördinerende rol. De milieupolitie pakt in lijn met landelijke afspraken alleen zaken op met concrete milieurelevantie en een goede opsporingsindicatie. Pas na een eventueel sporenonderzoek kan het bevoegd gezag haar coördinerende taak op zich nemen.

Tijdens dit overleg wordt advies gegeven door:

- de politie over de veiligheid van de situatie en de voorhanden zijnde informatie van het LFO en het veiligstellen van bewijsmateriaal
- Omgevingsdienst Drenthe over het treffen van maatregelen binnen de eerste 24-48 uur om onnodige schade en aan het milieu, specifiek ook aan de bodem, te voorkomen. Denk aan: afsluiten afvoerpijpen richting het oppervlaktewater, het afdichten van rioolputten, het afgraven van een bepaalde bodemlaag (beredding), het opruimen van een drugslab en/of vaten met drugsgelateerde (afval)stoffen
- De politie stelt tijdens dit afstemmingsoverleg de actuele informatie beschikbaar met betrekking tot de aangetroffen stoffen. Voor de bestuursrechtelijke handhaving is het onder andere van belang de hoeveelheid en aard van de opgeslagen stoffen te weten.

Beredderingsmaatregelen/afvoer

Stap 8. Opdracht 'beredderingsmaatregelen'

De inzet van het bestuursrechtelijk optreden wordt door de gemeente in overleg met Omgevingsdienst Drenthe (toezichthouder bodem) bepaald op basis van aanwijzingen over hoeveelheden, aard van het proces, wijze van afvoer van de afvalstoffen en dergelijke. De toezichthouder verstrekt hiervoor de beschikbare gebiedskennis en milieu-informatie van de locatie. De gemeente zorgt voor rioleringstekeningen e.d.

Afvalbedrijven mogen geen afvalstoffen in ontvangst nemen als ze niet weten hoe en waar ze verwerkt dienen/mogen (te) worden. Men stelt zeer hoge eisen aan de verpakkingen (overpakken), de opslag mag alleen onder streng cameratoezicht op bewaakt terrein, etc. (Zie ook Bijlage 1 – Vervoer van aangetroffen en in beslag genomen gevaarlijke stoffen door overheden). Omgevingsdienst Drenthe heeft een protocol voor spoedeisende bestuursdwang opgesteld wat in een dergelijk geval moet worden gevolgd. Het protocol "werkafpraak spoedeisende bestuursdwang" is als bijlage 2 toegevoegd. Onderstaande stap wordt daar uitgelicht.

Als de overtreder voorhanden/bekend/bereikbaar is: toezichthouder zegt bestuursdwang aan en geeft overtreder een tijdseenheid om in actie te komen om de overtreding of gevolgen van het ongewoon voorval te beperken dan wel ongedaan te maken. Dit kan b.v. 1 uur of 1 dag zijn. Dit is afhankelijk van de spoedeisendheid. De toezichthouder moet daarbij beoordelen hoeveel tijd hij denkt dat de overtreder nodig heeft voor het opheffen van de overtreding dan wel om dit in gang te zetten. Omgevingsdienst Drenthe maakt hierbij gebruik van het protocol "werkafpraak spoedeisende bestuursdwang".

De gemeente geeft in het geval dat er geen overtreder voorhanden is, deze niet bekend is of in het geval dat de overtreder geen actie onderneemt, een opdracht aan een lokale aannemer om zo spoedig mogelijk de potentiële verontreiniging te verwijderen.

De bereddering dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden, waarbij de begunstigingstermijn zo kort mogelijk moet worden gehouden, Zo kan een overtreder bijvoorbeeld 5 minuten worden gegeven om een ter zake kundig en erkend afval- of grondbedrijf in te schakelen. Een begunstigingstermijn van meer dan 24 uur is niet wenselijk bij spoedeisende bestuursdwang. Wanneer geen overtreder bekend is gaat de gemeente over tot superspoedeisende bestuursdwang conform artikel 5:31 lid 2 AWB.

Voor het kunnen saneren onder de noemer bereddering moet de mogelijke verontreiniging in principe binnen uiterlijk 24-48 uur na de melding, worden verwijderd dan wel moeten maatregelen worden getroffen om de milieurisico's ten aanzien van de bodem en de aanwezige afvalstoffen te beperken. Dit met inachtneming van het advies dat door Omgevingsdienst Drenthe en de politie is gegeven tijdens het overleg (stap 7).

Stap 9. Spoedontgravingen

Spoedontgravingen dienen onder toezicht van het bevoegd gezag plaats te vinden. De toezichthouder bodem van Omgevingsdienst Drenthe dient door het aannemingsbedrijf te worden geïnformeerd wanneer de ontgraving plaatsvindt en is aanwezig tijdens de werkzaamheden. Er dient gewerkt te worden met de juiste voorzorgsmaatregelen.

Bestuursrechtelijk handhaven

Stap 10. onderzoek grondslag handhavingsmaatregelen en tegen wie die als overtreder kunnen worden ingezet

Daar waar dit relevant is levert de politie een bestuurlijke rapportage aan de gemeente met daarin de beschikbare informatie over de aangetroffen situatie en specifieke informatie over de aangetroffen stoffen. (Voorbeelden: Aantreffen van een productielocatie voor synthetische drugs of de opslag van drugsafval/precursoren)

Als de toezichthouder bestuursdwang heeft aangezegd moet deze beslissing op schrift worden gesteld. De gemeente onderzoekt op basis van de informatie (stap 3) op welke rechtsgrondslag handhavend is opgetreden. De Omgevingswet is vaak de beste rechtsgrondslag. Op verzoek van de gemeente zal Omgevingsdienst Drenthe hierover adviseren, mits hiervoor een opdracht is verstrekt. Omgevingsdienst Drenthe wijst intern een casemanager aan inzake de praktische en bestuursrechtelijke aanpak en formeert uit een pool van handhavers/toezichthouders, bodemadviseurs en juristen een intern behandelteam. De gemeente doet dit ook. De gemeente kijkt ook of het nodig is een pand te sluiten.

Belangrijk is dat een overtreder, bijvoorbeeld een terreineigenaar, aansprakelijk wordt gesteld. Dat is in eerste instantie vaak niet altijd duidelijk, zeker bij het aantreffen van een productielocatie. Een verhuurder/eigenaar geeft in zo'n geval vaak aan dat hij/zij niet op de hoogte was van de aanwezigheid van de illegale productielocatie.

Als dan later blijkt dat diegene wel betrokken was en hij of zij niet in de gelegenheid is gesteld om zelf de locatie op te ruimen, kan een claim van de gemeente mogelijk worden afgewezen. Van belang is ook om te kijken of de eigenaar als verhuurder zich ook aan de zorgplicht heeft gehouden die voor een goed verhuurder geldt. Dat betekent onder andere dat hij niet met onbetrouwbare personen in zee gaat, een duidelijk en ondertekend huurcontract heeft, kopieën van identificatiebewijzen van huurders heeft en regelmatig het verhuurde heeft geïnspecteerd.

Stap 11. handhaving na bereddering

De gemeente doet in samenspraak met Omgevingsdienst Drenthe aan de overtreder (indien bekend) na de bereddering en als er nog sprake is van mogelijke restverontreinigingen de mondelinge dan wel schriftelijke aanzegging dat bestuursrechtelijk handhavend wordt opgetreden. Als er na de bereddering verminderde spoed is kan ook gekozen worden voor een andere wijze van handhaving dan bestuursdwang. Dit moet wel conform de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet worden gedaan. De handhaving houdt bijvoorbeeld in dat onderzoek moet plaatsvinden alsmede opruiming en eventueel sanering. Zo mogelijk worden eerst zienswijzen opgevraagd. De zienswijzen worden dan in de beschikking verwerkt.

Stap 12. opstellen bestuursdwangbeschikking

De gemeente stelt, indien de overtreder bekend is, volgens de Awb zo spoedig mogelijk (voorgesteld wordt binnen twee dagen, maar in elk geval binnen een week) na de uitgevoerde bestuursdwang (onderzoek en sanering) een schriftelijke beschikking op dat spoedbestuursdwang is toegepast met daarin de mededeling dat dit op kosten van de overtreder gebeurt. Indien geen overtreder bekend is, wordt in de beschikking geen overtreder benoemd. Volgens jurisprudentie is de overtreder van de zorgplicht van de Omgevingswet degene die de feitelijke handelingen heeft verricht of aan wie dat kan worden toegerekend.

Stap 13. Behandeling eventueel bezwaar en schorsingsverzoek

Gedurende deze fase komt het bevoegd gezag voor de vraag te staan of de beschikking terecht is genomen en of de uitvoering van de handhaving na bereddering wordt uitgesteld in afwachting van de uitspraak op het bezwaar, of niet wordt uitgesteld.

Dit hangt af van:

- volksgezondheidsbelangen
- de belangen van het milieu, zoals de kans op autonome verspreiding (bijv. via het grondwater of verspreiding naar oppervlaktewater) waardoor de humane en ecologische risico's toenemen
- de belangen van derden wier eigendommen verontreinigd raken of dreigen te raken
- doelmatigheid en kosten, gelet op de vraag of de sanering veel kostbaarder wordt door uitstel
- belangen van de overtreder die is aangeschreven
- verzekeraarbaarheid van de bodemsaneringsoperatie.

Of de kosten wel of niet verhaalbaar zijn op de overtreder en of subsidiering mogelijk is speelt geen rol.

Stap 14. Behandeling eventueel beroep

Gedurende deze fase komt het bevoegd gezag wederom voor de vraag te staan of de beschikking terecht is genomen en of de uitvoering van de handhaving wordt uitgesteld in afwachting van de uitspraak van de rechter, of niet.

Dit hangt af van:

- de uitspraak van de rechter omtrent schorsing tijdens de behandeling van het bezwaar
- of na eventuele schorsing als bedoeld in stap 14 opnieuw schorsing wordt gevraagd
- volksgezondheidsbelangen
- de belangen van het milieu, zoals de kans op autonome verspreiding (bijv. via het grondwater of verspreiding naar oppervlaktewater) waardoor de humane en ecologische risico's toenemen
- de belangen van derden wier eigendommen verontreinigd raken of dreigen te raken
- doelmatigheid en kosten, gelet op de vraag of de sanering veel kostbaarder wordt door uitstel
- belangen van de overtreder die is aangeschreven
- verzekeraarbaarheid van de bodemsaneringsoperatie.

Of de kosten wel of niet verhaalbaar zijn op de overtreder en of subsidiëring mogelijk is, speelt geen rol.

Stap 15. subsidie

De oude subsidieregeling opruiming drugsafval is gestopt per januari 2026. De regeling is vervangen door: Vergoeding opruiming drugsafval via VNG-loket.

Vergoeding opruiming drugsafval via VNG-loket

Gemeenten en provincies kunnen een decentralisatie-uitkering (DU) aanvragen voor de kosten van het opruimen van drugsafval. De regeling loopt via het loket drugsafval van de VNG. Aanvragen die vóór 4 september 2026 compleet zijn ingediend, worden verwerkt in de decembercirculaire 2026. Lees verder via [Vergoeding opruiming drugsafval via VNG-loket](#).

Gemeentelijke financieringsregeling

Omgevingsdienst Drenthe initieert een overleg met de Drentse gemeenten met als inzet een gemeentelijke financieringsregeling voor het opruimen van (de gevolgen van) de productie van synthetische drugs en het dumpen van drugsafval in Drenthe.

9. Bodemonderzoek

Zowel zonder als na het uitvoeren van eventuele beredding binnen 24/48 uur volgt een bodemonderzoek. Dit bodemonderzoek dient uitgevoerd te worden conform de juiste NEN-norm(en).

1. De opdrachtgever geeft opdracht voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek volgens de NEN 5740 door een BRL 2000-gecertificeerd milieukundig adviesbureau.
2. Tijdens dit verkennend onderzoek dienen de bodemonsters en het grondwater op de verdachte parameters te worden geanalyseerd. Door Omgevingsdienst Drenthe kunnen ook specifieke gidsparameters worden aangegeven.
(Uitgevoerde monsternames van de aangetroffen afvalstoffen door het NFI (LFO) worden ter beschikking gesteld om meegenomen te worden in het analysepakket van de grond en het grondwater voor het verkennend bodemonderzoek.)
3. De strategie van het verkennend bodemonderzoek dient met goedkeuring van Omgevingsdienst Drenthe als uitvoeringsdienst van het bevoegd gezag Omgevingswet te worden besproken en ter goedkeuring worden voorgelegd.
4. Als uit analyses van de grond en het grondwater blijkt dat zich verontreinigende stoffen in de bodem voorkomen waarop gerichte analyses zijn uitgevoerd, dient er een nader onderzoek plaats te vinden. Dit nader bodemonderzoek dient door een BRL 6000-gecertificeerd milieukundig adviesbureau te worden uitgevoerd.
5. Het nader onderzoek geeft inzicht in de aard en omvang van de verontreiniging. De verontreiniging dient zowel horizontaal als verticaal in grond- en grondwater zo goed als mogelijk te worden afgeperkt. Hierdoor wordt inzicht in de omvang van de verontreiniging verkregen. De resultaten dienen te worden voorgelegd aan Omgevingsdienst Drenthe als uitvoeringsdienst voor het bevoegd gezag.

10. Sanering

1. Het BRL 6000- gecertificeerde milieukundig adviesbureau stelt naar aanleiding van het nader onderzoek een plan van aanpak op hoe de verontreiniging van grond (en grondwater) ongedaan kan worden gemaakt.
2. Dit plan van aanpak wordt ingediend bij het bevoegd gezag. Omgevingsdienst Drenthe zal namens het bevoegd gezag een beslissing nemen op het plan van aanpak en de uit te voeren sanering.
3. In het plan van aanpak staat in ieder geval een door een hoger veiligheidskundige goed gekeurd V&G-plan. De werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van de CROW 400.
4. De uitvoering vindt plaats door een aannemer die beschikt over de BRL 7000.
5. Omgevingsdienst Drenthe houdt tijdens de sanering toezicht op de juiste werkzaamheden van de sanering met de daarbij behorende voorschriften.
6. De evaluatie van de sanering wordt beoordeeld door Omgevingsdienst Drenthe namens het bevoegd gezag.
7. Het betreft een reguliere saneringshandeling op basis van de zorgplicht en eventueel de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet.

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Vervoer van aangetroffen en in beslag genomen gevaarlijke stoffen door overheden

Bijlage 2 – Werkafspraken spoedeisende bestuursdwang

Bijlage 3 – Contactgegevens stakeholders

Bijlage 4 – Relevante wetgeving

**Bijlage 1 - Vervoer van aangetroffen en in beslag genomen
gevaarlijke stoffen door overheden**

Vervoer in beslag genomen/aangetroffen Gevaarlijke Stoffen door of in opdracht van de overheid

Bericht van de Inspectie Leefomgeving en Transport en de Directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Algemeen

De landen die zijn aangesloten bij het ADR hebben gezamenlijk besloten dat de artikelen 1.1.3.1 d) en e) van het ADR zo uitgelegd moeten worden dat het vervoer door overheden van aangetroffen of in beslag genomen gevaarlijke stoffen niet onder de reikwijdte van het ADR valt. Deze stoffen mogen door overheidsdiensten of onder hun toezicht vervoerd worden zonder dat voorschriften uit het ADR van toepassing zijn. De enige voorwaarde is dat het vervoer veilig plaatsvindt.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op de nationale wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Door de vastgestelde uitleg van het ADR heeft de ILT geen invloed meer op en betrokkenheid bij het vervoer door overheden van aangetroffen of in beslag genomen chemicaliën.

Dit document:

- geeft uitleg over de reikwijdte van de interpretatie van het ADR,
- behelst de intrekking van de bestaande werkinstructie,
- geeft op vrijwillige basis te gebruiken beheersmaatregelen om veilig te vervoeren en
- geeft informatie over de verwijdering van lachgascilinders.

Reikwijdte

- *Wie:* alle (semi) overheidsdiensten/openbare diensten welke een taak hebben om de openbare veiligheid (mens, dier en milieu) te beschermen. Zij mogen zelf deze stoffen vervoeren maar dit ook, onder hun toezicht, door andere partijen (zoals calamiteitenbestrijders) laten vervoeren.
- *Wanneer:* bij incidenten, dumpingen, in beslagnames, ruiming (ook van dierziektes), aantreffen op de openbare weg / in openbaar gebied en alles wat daaruit voortvloeit.
Let op: incidenten/voorvallen/ongevallen in het reguliere transport van gevaarlijke stoffen vallen hier niet onder!
- *Waarheen:* van vindplaats/plaats van inbeslagname tot aan waar de gevaarlijke stoffen worden verwerkt dan wel vernietigd. Van bijvoorbeeld openbare weg naar politiebureau, naar NFI, naar het beslaghuis, naar een verwerker of vernietiger. Ook naar het buitenland. Deze locaties moeten hiervoor wel vergund zijn.
Let op: vervoer vanaf een verwerker dient wel aan het ADR te voldoen.

Intrekking bestaande werkinstructie

De bestaande werkinstructie welke is verzonden in de brief "Werkinstructie inzake het vervoer van onbekende chemicaliën afkomstig van dumpingen of illegale laboratoria" van 18 maart 2019 komt hiermee te vervallen.

Vrijwillige beheersmaatregelen

Hoewel de voorschriften uit het ADR niet van toepassing zijn, blijft de verplichting om melding te maken van incidenten in Artikel 47 van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen wel bestaan. Wanneer er tijdens transport zoals in deze notitie is beschreven een incident voordoet moet dit worden gemeld.

Let op: vanuit bijvoorbeeld de ARBO wetgeving gelden natuurlijk nog wel regels met betrekking tot de veiligheid. Het niet regelen of niet maken van afspraken voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is dus geen optie. Voor de veiligheid van omstanders en met name ook van betrokken hulpverlenend personeel is het heel belangrijk dat zichtbaar is dat het voertuig gevaarlijke stoffen bevat.

Onderstaande vrijwillig in te voeren beheersmaatregelen qua verpakking en vervoer vormen een kader dat een acceptabel veiligheidsniveau mogelijk maakt.

a. Algemeen

De vervoerder heeft een deskundige geraadpleegd welke is opgeleid in de gevaren van het vervoer van gevaarlijke stoffen. Bijvoorbeeld een veiligheidsadviseur voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg genoemd in 1.8.3 van het ADR.

b. Vervoersdocument

Er wordt een vervoersdocument opgemaakt waarop wordt vermeld:

1. de afzender, inhoudende de NAW gegevens van degene die opdracht geeft voor het transport en de naam en telefoonnummer van de desbetreffende contactpersoon;
2. de ontvanger, inhoudende de NAW gegevens van de locatie waar de stof fysiek naar toe gaat;
3. het adres van laden, of indien dat niet bekend is, de desbetreffende GPS-coördinaten;
4. het aantal en de soort verpakkingen;
5. de lading, door middel van de tekst “stoffen met onbekende gevaareigenschappen” eventueel aangevuld met “vermoedelijk.....” als men een vermoeden heeft om welke stof(fen) het gaat;
6. de geschatte hoeveelheid waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen vaste stoffen in kilogram en vloeistoffen in liters (bij vaste stoffen met vermoedelijke explosieve eigenschappen de geschatte bruto massa);

c. Verpakken

Voor vaste stoffen met explosieve eigenschappen geldt dat, voor zover de desbetreffende stoffen niet zijn verpakt in overeenstemming met het ADR, zij verpakt worden in combinatieverpakkingen, bestaande uit antistatische zakken die in een buitenverpakking zijn geplaatst, zijnde kartonnen dozen van het type 4G, die minimaal voldoen aan het prestatieniveau voor verpakkingsgroep II.

Voor alle andere stoffen geldt dat de verpakkingen zijn gesloten. Verpakkingen die niet kunnen worden gesloten, worden met hun inhoud geplaatst in geschikte overmaatse verpakkingen die wel kunnen worden gesloten. Als dit niet mogelijk is, moet de inhoud worden overgepakt in een geschikte verpakking en wordt de oorspronkelijke, lege en niet-gereinigde verpakking apart verpakt in een afsluitbare oververpakking.

Voorwerpen die gevaarlijke stoffen bevatten en die door hun vorm of volume niet volgens bovenstaande instructies kunnen worden verpakt, moeten zodanig worden ingepakt dat er tijdens het transport geen gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen.

Verder moeten de verpakkingen worden geplaatst in vloeistofdichte, chemicaliënbestendige laadeenheden of in verpakkingen dan wel oververpakkingen die voldoen aan 4.1.1.2 van het ADR en die groot genoeg zijn om bij lekkage alle aanwezige stof op te vangen. Verpakkingen met vloeistoffen worden met de openingen naar boven geplaatst en steken niet boven de laadeenheden of verpakkingen uit.

d. Drukhouders

Drukhouders worden rechtop vervoerd. Indien de kranen niet beschermd zijn, moeten aanvullende maatregelen worden genomen om deze te beschermen. Niet integere druhouders worden vervoerd in bergingsdrukhouders conform 4.1.1.20 van het ADR.

e. Wijze van vervoer

Voor vaste stoffen met explosieve eigenschappen geldt dat het vervoer uitsluitend plaats vindt in EX/II of EX/III voertuigen waarop aan beide lange zijden en aan de achterzijde grote etiketten van het model nr. 1., zonder compatibiliteitsgroep, zijn aangebracht.

Voor alle overige stoffen geldt voor het gebruikte voertuig dat op alle plaatsen waar de laadruimte te betreden is, een etiket met het opschrift "Voorzichtig betreden: onbekende chemicaliën" wordt geplaatst. De letters zijn ten minste 25 mm hoog

Het voertuig is voorzien van oranje borden conform 5.3.2.1.1 van het ADR. De chauffeur is minimaal opgeleid voor zijn/haar taak bijvoorbeeld door een 1.3 ADR opleiding of een ADR certificaat volgens 8.2.1 van het ADR. Het voertuig heeft de uitrusting voor alle klassen aan boord genoemd in 8.1.5 van het ADR en heeft tevens minimaal 1 brandblusser van 6 kg voor de brandklassen A, B en C aan boord.

Verwijdering van lachgascilinders

Lachgas valt naast het ADR ook onder de Opiumwetgeving en mag derhalve alleen vervoerd worden door ambtenaren welke voor die betreffende wetgeving zijn aangesteld. Echter heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid aangegeven dat gedumpte cilinders van lachgas, welke in de regel leeg zouden zijn, niet onder de Opiumwet vallen. Deze cilinders mogen als zodanig ook vervoerd worden door andere partijen. Zie voor een nadere toelichting de bijgevoegde brief.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

NVRD
Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem

Directoraat-Generaal Ondermijning

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Projectnaam

Verwerking van
lachgascilinders uit de
openbare ruimte

Ons kenmerk

4761979

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak iun uw
brief behandelen.*

Datum 4 juli 2023
Onderwerp Verwerking van lachgascilinders uit de openbare ruimte

Geachte heer/mevrouw,

Begin april hebben de Koninklijke Vereniging van Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD) en de Vereniging van Afvalbedrijven (VA) de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) schriftelijk verzocht om samen de problemen van lachgascilinders in de afvalketen aan te pakken. Deze problemen zijn ontstaan na invoering van het lachgasverbod. Tot aan het verbod werd door verkopers met statiegeld op de cilinders gewerkt en deze werden dus ingeleverd en hergebruikt. Sinds het verbod op 1 januari, verschijnen meer lachgascilinders in de openbare ruimte en in de afvalketen, waarbij onduidelijk is welke bevoegdheden partijen in die keten hebben als het gaat om het vervoeren en verwerken van de cilinders. De NVRD en VA vragen om een verduidelijking van de situatie en praktische oplossingen.

Naar aanleiding van deze brief heeft er de afgelopen periode overleg plaatsgevonden tussen de ministeries van JenV, IenW, de politie, de NVRD en VA, met als doel het vinden van een snelle en praktische oplossing voor een veilige afhandeling van lachgascilinders uit de openbare ruimte en in het afval. Uit dit overleg blijkt dat het juridisch mogelijk is om (nagenoeg) lege cilinders uit de openbare ruimte op te laten halen door andere partijen dan de politie. Met deze brief bevestigen wij de afspraken zoals gemaakt in het directeurenoverleg van 30 juni jl. en geven wij nadere informatie. Dit doen wij mede namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Uitgaande van de praktijk van de afgelopen periode kan worden gesteld dat het overgrote deel van de in de openbare ruimte aangetroffen, zo niet alle, (nagenoeg) leeg zijn. De (nagenoeg) lege cilinders die in de openbare ruimte worden gevonden kunnen daarom juridisch worden geclassificeerd als afval en niet als drugs. Dit betekent dat zij niet onder de Opiumwet vallen, waardoor andere partijen dan de opsporingsdiensten het mogen vervoeren en verwerken. De gemeentereinigingsdiensten mogen de cilinders opruimen als ze deze tegenkomen. Het opruimen van de cilinders is geen taak van de politie.

Hoewel (nagenoeg) lege lachgascilinders dus niet onder de Opiumwet vallen, geldt wel (evenals voor de invoering van het gebruiksverbod) het ADR (het

internationale verdrag voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg) omdat het een gevaarlijke stof betreft. Op 27 maart 2023 heeft de Joint Meeting of the RID Committee of Experts and the Working Party on the Transport of Dangerous Goods een geharmoniseerde interpretatie aangenomen m.b.t. 1.1.3.1 (d) en 1.1.3.1 (e) ADR waardoor de voorschriften van het ADR uitdrukkelijk niet van toepassing zijn op de inbeslagname van gevaarlijke stoffen en het vervoer van die stoffen door of in opdracht van openbare diensten naar een veilige opslagplaats of een plaats van verwerking. Dit geldt ook voor onbeheerd aangetroffen gevaarlijke stoffen. Gemeentelijke afvalverwerkingsbedrijven en de partijen die door hen zijn gecontracteerd mogen de aangetroffen lachgascilinders dus vervoeren, mits dat vervoer door of in opdracht van een openbare dienst plaatsvindt. Uiteraard moet het vervoer door de bevoegde autoriteiten en het vervoer dat in opdracht van de bevoegde autoriteiten plaatsvindt, wel op een veilige manier gebeuren, conform andere relevante voorschriften (onder meer uit de wet vervoer gevaarlijke stoffen) en vanuit de verantwoordelijkheid als werkgever. We raden de openbare diensten aan om hierover goede afspraken te maken.

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
4 juli 2023

Ons kenmerk
4761979

NVRD en VA vragen in hun brief ook om (her)invoering van een statiegeldsysteem voor lachgascilinders. Van een van overheidswege opgelegd statiegeldsysteem voor deze cilinders is nooit sprake geweest. Tot aan het verbod werd door verkopers borg gerekend op de cilinders en werden deze meestal ingeleverd en hergebruikt. Aangezien deze cilinders sinds het verbod alleen in de technische industrie en medische sector legaal mogen worden toegepast, wordt alleen in die sectoren nu met borg gewerkt. De cilinders die in de openbare ruimte en de afvalketen belanden, worden niet legaal in Nederland aangeschaft en er is dan ook geen borg betaald in Nederland. Een borg- of statiegeldsysteem zal dus voor de problematiek in Nederland geen oplossing bieden.

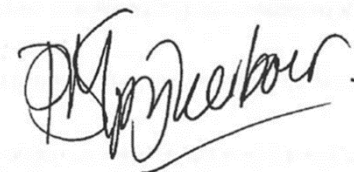
Bovenstaande afspraken lost een deel van de door NVRD en VA ervaren problemen op. De komende periode zullen alle betrokken partijen verder het gesprek voeren over de resterende problematiek van lege lachgascilinders.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat dit op dezelfde constructieve wijze gebeurt als de afgelopen periode het geval is geweest.

Met vriendelijke groet,

Monique Commelin
*Directeur Politieel Beleid en Taakvoering,
Ministerie van Justitie en Veiligheid*

Marieke Spijkerboer
*Directeur Directie Duurzame
Leefomgeving en Circulaire
Economie, Ministerie van
Infrastructuur en Waterstaat*

Bijlage 2 – Werkafpraak Spoedeisende bestuursdwang

Werkafspraken Spoedeisende bestuursdwang

Werkafspraken tussen Team Toezicht & Handhaving, Team Bodem en Team Juridisch bij spoedeisende bestuursdwang.

Afspraken

1. Is de spoed ontstaan door een calamiteit in een bedrijf (brand, lekkage, morsing, ongeluk, etc.)? En dreigt er bijvoorbeeld ernstige milieuschade (lozing of verspreiding van gevaarlijke stoffen in het water of op het terrein, emissies naar de lucht door het breken van asbest, door explosies, acuut brandgevaar door broei of geknoei met elektriciteit, etc.)? Bij dit type échte spoed mag Omgevingsdienst Drenthe direct zelf optreden, dus zonder zelfs maar een brief op te stellen (dat gebeurt dan pas achteraf)

Stappenplan

Stap	Handeling	Uitvoerder
1	Toezichthouder komt ter plaatse en beoordeelt de situatie aan de hand van de Landelijke Handhaving Strategie (LHS). Bevestigt dat het om een ernstig (dreigend) milieu incident gaat. Dreiging voor milieuschade is zeer groot.	Toezichthouder
2	Er vindt (indien mogelijk) afstemming plaats met de werkverdelers van het team Juridisch.	Toezichthouder
3	Als overtreder voorhanden/bekend/bereikbaar is: toezichthouder zegt bestuursdwang aan en geeft overtreder een tijdseenheid om in actie te komen om de overtreding of gevolgen van ongewoon voorval te beperken dan wel ongedaan te maken. Dit kan b.v. 5 minuten zijn. Dit is afhankelijk van de spoedeisendheid. De toezichthouder moet daarbij beoordelen hoeveel tijd hij denkt dat de overtreder nodig heeft voor het opheffen van de overtreding dan wel dit in gang te zetten. Indien overtreder/eigenaar niet voorhanden/bekend/bereikbaar gaat toezichthouder direct over tot het uitvoeren van bestuursdwang.	Toezichthouder
4	Indien overtreder/eigenaar e.e.a. zelf regelt, overdracht door toezichthouder aan regulier toezicht Indien overtreder/eigenaar e.e.a. niet regelt dan geeft toezichthouder aan dat als overtreder dit niet doet wij dit voor overtreder doen en dat de kosten op overtreder worden verhaald. Wordt binnen de gegeven tijdseenheid geen actie ondernomen dan maakt toezichthouder bekend dat bestuursdwang	Toezichthouder

	wordt uitgevoerd en gaat vervolgens over tot uitvoering daarvan	
5	Toezichthouder informeert werkverdelers Team Juridisch zo spoedig mogelijk om mondelinge aanzegging, schriftelijk te bevestigen.	Toezichthouder
6	Toezichthouder informeert zo spoedig mogelijk teamleider Team Toezicht & Handhaving.	Toezichthouder
7	Toezichthouder vraagt Bedrijfsbureau een zaak aan te maken in LOS.	Toezichthouder
8	Toezichthouder maakt een proces-verbaal, conform format pv van bevindingen (bijgevoegd) met daarin opgenomen de vaststelling van alle relevante feiten en alle gevoerde gesprekken en een opsomming van op welk tijdstip wat plaatsvond. Verslaglegging vindt zo spoedig mogelijk plaats.	Toezichthouder
9	Jurist maakt aan de hand van verslaglegging een bestuursdwangbeschikking. Deze wordt voorgelegd aan toezichthouder, voor 4-ogen toets en accordering alvorens verzending.	Jurist
10	Toezichthouder en jurist maken van alle gemaakte kosten voor het uitvoeren van bestuursdwang een gespecificeerde rekening.	Toezichthouder/Jurist
11	Jurist maakt aan de hand van alle in beeld gebrachte kosten vervolgens een kostenverhaalbeschikking. Deze wordt voorgelegd aan toezichthouder, voor 4-ogen toets en accordering alvorens verzending.	Jurist

Voorbeeldtekst

Procesverbaal van bevindingen

Procesverbaal van bevindingen (her)controle(naam inrichting/locatie)

Op(datum) heb ik ,....(naam en functie), werkzaam bij Omgevingsdienst Drenthe, in opdracht van de gemeente(naam gemeente) een (her)controle uitgevoerd bij(naam inrichting/locatie), gevestigd aan(adresgegevens).

Tijdens deze controle heb ik

- inzichtelijke beschrijving van vaststelling of weming van feiten en omstandigheden ter plekke en
- geconstateerde overtreding(en) met vermelding van artikelen/voorschriften en
- type inrichting (A/B/C)

Hierbij(beschrijving van gehanteerde werkwijze)

Onderbouwd met foto's of ander bewijsmateriaal (voorzien van datum op de documenten!). Daarbij zetten wie de foto genomen heeft.

Optioneel: een korte weergave van de reactie van de overtreder op de bevindingen van de toezichthouder.

Opgemaakt te(plaatsnaam) op(datum)

Door (naam en functie)

Handtekening

(natte handtekening)

Aansluitende teams, afspraken & instructies

Teams

Toezicht & Handhaving

Juridisch

Bodem

Gerelateerde LOS instructies/werkafspraken

Link

Wet- en regelgeving

Wet/Richtlijn

Toelichting

Paragraaf 5.10 en 5.11 in het document “handhaving door en voor gemeenten” van de VNG , versie 2013-06-24 (bladzijde 143 t/m 146 en 162 e.v.)

Informatiesystemen

Informatiesysteem

Contactpersoon

Bijlage 3 – Contactgegevens stakeholders

Piket milieupolitie

088-1670246

Piket Noord Omgevingsdienst Drenthe

06-52052247

(gemeenten Aa en Hunze, Assen, Meppel, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld)

Piket Zuid Omgevingsdienst Drenthe

06-52490233

(gemeenten Coevorden, Borger-Odoorn, De Wolden, Emmen en Hoogeveen)

Bijlage 4 – Relevante wetgeving

Relevante wetgeving bij aanpak bodemvervuiling als gevolg van drugsafval

Wetsartikel	Tekst	Toepassingscriteria en toelichting
Algemene zorgplicht		
Artikel 1.6 Omgevingswet	Een ieder draagt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving	<p>De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder bij zijn activiteiten voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving in acht neemt. Deze zorgplicht bouwt voort op zorgplichten die in verschillende wetten zijn opgenomen, zoals in artikel 1.1a van de Wet milieubeheer, artikel 6.8 van de Waterwet en artikel 1a van de Woningwet.</p> <p>De functies van de zorgplicht zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bewust maken van de eigen verantwoordelijkheid van burgers voor de behartiging of het ontzien van bepaalde belangen; • bieden van een leidraad voor gedrag, wanneer geen concrete gedragsbepalingen voorhanden zijn of deze niet toereikend blijken; • bieden van een maatstaf voor de beoordeling van gedrag; en • bieden van een rechtvaardigingsgrond voor bestuursrechtelijke handhaving in gevallen van onmiskenbare strijd met de zorgplicht (vangnetfunctie). <p>De zorgplicht heeft vooral een signaalfunctie: de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit is niet een exclusieve zaak van de overheid, maar is ieders verantwoordelijkheid.</p>
Artikel 1.7 Omgevingswet	Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken en als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover	<p>De art. 1.6 en 1.7 moeten in samenhang worden gelezen. Door deze twee artikelen wordt een algemene zorgplicht voor eenieder in de wet geïntroduceerd. Art. 1.6 geeft alleen aan dat er een algemene zorgplicht is, terwijl art. 1.7 de inhoud daarvan nader definieert. Mede vanwege de signaalfunctie die daarvan moet uitgaan is de zorgplicht opgenomen in het begin van de Omgevingswet. De zorgplicht moet duidelijk maken dat de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit niet een exclusieve zaak van de overheid is, maar ieders verantwoordelijkheid.</p> <p>Het dumpen van afval kan een ongewoon voorval zijn. Dat is het geval als het dumpen voldoet aan criteria. Het komt erop neer dat het dumpen een ongewoon voorval is als het (mogelijk) significante gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving. Zo zal het dumpen van drugsafval of asbest</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.	altijd een ongewoon voorval zijn.
Artikel 1.7a Omgevingswet	<p>Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de toepassing van het eerste lid uitgewerkt of begrensd. De uitwerking of begrenzing strekt in ieder geval ter uitvoering van de richtlijn milieustrafrecht en heeft betrekking op:</p> <p>de omvang van de nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving en de gevallen waarin het eerste lid van toepassing is.</p>	<p>Art. 1.7a bevat een strafrechtelijk handhaafbaar verbod om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Evenals de zorgplicht in art. 1.6 en 1.7 gaat het om een vangnet voor gevallen die niet onder meer specifieke regels vallen. De bepaling moet waarborgen dat tegen verwijtbaar handelen of nalaten dat leidt tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zo nodig strafrechtelijk kan worden opgetreden, ook als geen specifieke regels en verplichtingen van toepassing zijn.</p> <p>De zorgplicht van artikel 1.7 geldt onverkort voor degene die een activiteit verricht, en daarbij nalaat dat te doen wat nodig is om aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken, aldus de memorie van toelichting. Artikel 1.7 staat dan ook naast art. 1.7a. Het geldt niet als een specifieke bepaling van toepassing is waarvoor art. 1.7a terugtreedt als bedoeld in artikel 1.8 lid 2.</p> <p>Handhaving</p> <p>Art. 1.7a kan strafrechtelijk en ook bestuursrechtelijk worden gehandhaafd. Deels is strafbaarstelling gebeurd door de art. 173a en 173b Wetboek van Strafrecht. Die artikelen zien op het wederrechtelijk brengen van een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater als sprake is van opzet of schuld, onder meer als daarvan gevaar voor de openbare gezondheid of levensgevaar voor een ander te duchten is.</p>
Artikel 10.1 Wet milieubeheer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een ieder die handelingen met betrekking tot afvalstoffen verricht of nalaat en die weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat daardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, is verplicht alle maatregelen te nemen of na te laten die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd, teneinde die gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. 2. Het is een ieder bij wie afvalstoffen ontstaan, verboden handelingen met 	<p>Deze zorgplicht geldt voor eenieder, dus voor particulieren en bedrijven. Het heeft betrekking op afvalstoffen, daarom moet het duidelijk zijn dat het om afval, afvalstoffen en de definiëring ervan gaat.</p> <p>Dit artikel is via de Wet economische delicten strafrechtelijk handhaafbaar.</p> <p>Volgens artikel 18.2a van de Wm zijn GS, B&W en het waterschap bevoegd gezag. Dat geldt in gelijke mate. Dit vereist afstemming. Logisch is dat het waterschap optreedt bij afvalstoffen in oppervlaktewater.</p> <p>Bij de aanwezigheid van drugsafval in mestkelders kan sprake zijn van overtreding van artikel 10.1 van de Wm wanneer geen maatregelen worden genomen om verontreiniging als gevolg van lekkage of overstroming van de kelder te voorkomen. Bij een oude kelder, waarbij getwijfeld kan worden aan de dichtheid, mogelijk ook.</p>

	<p>betrekking tot die afvalstoffen te verrichten of na te laten, waarvan hij weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat daardoor nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan.</p> <p>3. Het is een ieder verboden bedrijfsmatig of in een omvang of op een wijze alsof deze bedrijfsmatig was, handelingen met betrekking tot afvalstoffen te verrichten, indien daardoor, naar hij weet of redelijkerwijs had kunnen weten, nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan.</p> <p>4. Onder handelingen als bedoeld in het derde lid wordt in ieder geval verstaan: inzamelen of anderszins in ontvangst nemen, bewaren, nuttig toepassen, verwijderen, vervoeren of verhandelen van afvalstoffen of bemiddelen bij het beheer van afvalstoffen.</p> <p>5. De verboden, bedoeld in het tweede en derde lid, gelden niet voor zover deze handelingen betreffen, die degene die deze verricht, uitdrukkelijk zijn toegestaan bij of krachtens deze wet of een in artikel 13.1, tweede lid, genoemde wet of de EG-verordening overbrenging van afvalstoffen.</p>	
Treffen van maatregelen		
<p>Artikel 19.4 lid 1 en 2 Omgevingswet</p>	<p>1. Het bevoegd gezag verplicht de veroorzaker tot het treffen van de maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om de nadelige gevolgen</p>	<p>1. Treffen van maatregelen (lid 1) Op grond van deze bepaling moet het bevoegd gezag de veroorzaker van een ongewoon voorval verplichten tot het treffen van de maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om de nadelige gevolgen van het voorval te voorkomen, vanuit de gedachte 'de vervuiler betaalt'. Het gaat hier om een specifieke bevoegdheid</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>van het ongewoon voorval te voorkomen.</p> <p>2. Het bevoegd gezag kan aanwijzingen geven over het verrichten van de activiteit of het treffen van maatregelen, waaronder de aanwijzing om de activiteit waardoor het ongewoon voorval is veroorzaakt, onmiddellijk stil te leggen.</p>	<p>naast en los van de bevoegdheid tot handhaving in geval van overtreding; niet ieder ongewoon voorval is immers het gevolg van een overtreding. De verplichting tot het treffen van maatregelen wordt opgelegd in een last, niet zijnde een bestuurlijke sanctie (vgl. art. 5:2 lid 2 Awb: "geen bestuurlijke sanctie is de enkele last tot het verrichten van bepaalde handelingen"). Het bevoegd gezag beoordeelt welke maatregelen nodig zijn. Tegen het besluit tot oplegging van een dergelijke last staat rechtsbescherming open.</p> <p>2. Aanwijzingen over verrichten activiteit of treffen maatregelen (lid 2)</p> <p>Op grond van deze bepaling kan het bevoegd gezag aanwijzingen geven over het verrichten van de activiteit of het treffen van maatregelen, waaronder de aanwijzing om de activiteit waardoor het ongewoon voorval is veroorzaakt, stil te leggen. Niet helemaal duidelijk is hoe deze bevoegdheid zich tot de bevoegdheid van lid 1 verhoudt en als gevolg daarvan hoe deze bevoegdheid juridisch moet worden geduid. In de memorie van toelichting wordt namelijk gesteld dat indien de veroorzaker reeds uit eigen beweging maatregelen treft of daartoe bereid is, kan worden volstaan met het geven van aanwijzingen over de activiteit of het treffen van maatregelen (<i>Kamerstukken II 2013/14, 33962, 3</i>, p. 590, onder verwijzing naar art. 17.10 lid 1 onder d Wm (oud), waarin wordt gesproken van instructies). Dat lijkt dus te duiden op een bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen anders dan in een (appellabele) last. In diezelfde toelichting wordt evenwel vermeld dat met de term 'stilleggen' "de bevoegdheid tot opschorten of doen staken van een activiteit" is benoemd (t.a.p.); dat duidt op een lastgeving.</p>
Aanvullend bodemonderzoek		
<p>Artikel 5.5 Bal</p>	<p>Ten hoogste zes maanden na het beëindigen van de activiteit wordt een rapport van het bodemonderzoek verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in afdeling 2.2.</p>	<p>Op grond van artikel 5.5 van het Bal moet binnen zes maanden na het beëindigen van de activiteiten een bodemonderzoek aan ons worden verstrekt. Voor zover bij ons bekend is daar geen opdracht toe verstrekt. Daarnaast vereisen de genoemde zorgplichten eveneens dat u een aanvullend bodemonderzoek uit laat voeren.</p>
Lozen van afvalwater		
<p>Bal en/of omgevingsplan Paragraaf Omgevingsplan</p>		
<p>Artikel 5.1 lid 2 sub c Omgevingswet</p>	<p>(...) Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te</p>	<p>1. Algemeen Dit artikel houdt een verbodsbepaling in en bevat de kern van de regeling van de omgevingsvergunning. De in het artikel genoemde activiteiten zijn verboden, tenzij een</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>verrichten: (...)c. een lozingsactiviteit op: 1° een oppervlaktewaterlichaam, 2° een zuiveringstechnisch werk, (...)</p>	<p>omgevingsvergunning is verkregen of een uitzondering is gemaakt voor de specifieke activiteit bij amvb (lid 1) of juist voor zover het gaat om een bij amvb aangewezen geval (lid 2). Het artikel geeft een limitatieve lijst van grondslagen voor vergunningplichten op rijksniveau. Dit is in samenhang met het uitgangspunt om zoveel mogelijk te volstaan met algemene regels voor activiteiten, daar waar regulering noodzakelijk is (Kamerstukken II 2013/14, 33962, 3, p. 157). Een initiatiefnemer bepaalt zelf wanneer en voor welke activiteiten een vergunning aangevraagd wordt (Kamerstukken II 2013/14, 33962, 3, p. 160).</p> <p>10. Vergunningplichtige activiteiten (lid 2) Het tweede lid van art. 5.1 Omgevingswet heeft een omgekeerde systematiek ten opzichte van het eerste lid. Onder het tweede lid is het verboden zonder omgevingsvergunning de daar genoemde activiteiten te verrichten <i>voor zover</i> het gaat om een bij amvb aangewezen geval (Kamerstukken II 2013/14, 33962, 3, p. 484). Het gaat hier onder andere om bouwactiviteiten en verschillende lozingsactiviteiten. De activiteiten zijn vrij ruim omschreven.</p> <p>13. Een lozingsactiviteit (lid 2 onder c) Op grond van dit onderdeel is het zonder omgevingsvergunning verboden om een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk te verrichten <i>voor zover</i> het gaat om een bij amvb aangewezen geval. In de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet wordt een aparte definitie gegeven voor de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam en op een zuiveringstechnisch werk. Een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam is een activiteit, niet zijnde een stortingsactiviteit op zee, inhoudende het brengen van stoffen, warmte of water direct op een oppervlaktewaterlichaam, voor zover het gaat om de gevolgen van die stoffen of warmte of dat water voor het watersysteem. Een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk is een activiteit inhoudende het brengen van stoffen, warmte of water met behulp van een werk, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringstechnisch werk in exploitatie bij een waterschap of een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast, voor zover het gaat om de gevolgen van die stoffen of warmte of dat water voor het zuiveringstechnisch werk of het watersysteem. De Memorie van Toelichting bij de Invoeringswet Omgevingswet verduidelijkt dat het bij deze laatste "gaat om een zuiveringstechnisch werk dat in exploitatie is bij een waterschap of een rechtspersoon die door het waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast" (Kamerstukken II 2017/18, 34986, 3,</p>
--	---	---

		<p>p. 341). Bijzonder aan de lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam is dat deze activiteit eerst onder algemene regels viel, maar onder de Omgevingswet is een aantal lozingsactiviteiten vergunningplichtig geworden (Kamerstukken II 2017/18, 34986, 3, p. 114). Dit is geregeld in het Bal. Het betreft bijvoorbeeld het behandelen van scheepshuiden (art. 6.55, lid 1, onder a, Bal). Door middel van een relatief nieuwe techniek kunnen robots of onderwaterborstels de onderkant van een schip reinigen en de afvalstoffen lozen in het water. Deze nieuwe manier van verontreiniging van oppervlaktewater behoeft een individuele beoordeling aan de hand van een omgevingsvergunning (<i>Stb.</i> 2018, 293, p. 1418). Grondslag voor de beoordelingsregels bij een aanvraag voor een wateractiviteit is art. 5.18 jo. 5.24 Omgevingswet. Artikel 8.88 Bkl bevat de beoordelingsregels voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit.</p>
Zorgplicht gebouw en terrein		
<p>Artikel 3.5 BBL (bestaande bouw)</p>	<p>Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de staat van het bouwwerk tot gevaar voor de gezondheid of veiligheid kan leiden, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.</p>	<p>Dit artikel bevat een specifieke zorgplicht voor de staat van bouwwerken en gevaar voor de gezondheid of veiligheid. Op grond van art. 1.8 van de wet blijft de algemene zorgplicht buiten toepassing voor zover in dit besluit specifieke regels of een specifieke zorgplicht zijn opgenomen. Dit is het geval bij de staat van bouwwerken. Samen met de andere in dit hoofdstuk opgenomen regels vormt de specifieke zorgplicht van dit artikel het kader waaraan bestaande bouwwerken moeten voldoen. Wanneer een bouwwerk niet voldoet aan één of meerdere regels uit dit hoofdstuk kan het bevoegd gezag handhavend optreden tegen deze situatie.</p> <p>Uit art. 3.3 volgt al dat de regels in dit hoofdstuk zich richten tot de eigenaar van het bouwwerk of degene die om een andere reden bevoegd is tot het treffen van voorzieningen aan het bouwwerk. Als inhoudelijke regel in dit hoofdstuk richt deze zorgplicht zich dus alleen tot personen die voldoen aan de omschrijving van de normadressaat in art. 3.3. Daarnaast volgt uit de tekst van art. 3.5 zelf de verdere afbakening dat alleen iemand die binnen de omschrijving van de normadressaat valt en die weet of zou kunnen weten dat er gevaar voor de gezondheid of veiligheid kan zijn, in actie moet komen. In art. 3.5 is de reikwijdte van de zorgplicht beperkt tot de staat van bestaande bouwwerken (open erven en terreinen vallen buiten de reikwijdte van dit besluit). Vanuit de handhavingspraktijk is behoefte aan een vangnet in de vorm van de zorgplicht omdat niet alle denkbare situaties vooraf in regelgeving kunnen worden ondervangen. Daarnaast zou dit ook het streven naar deregulering en vereenvoudiging van de bouwregelgeving frustreren.</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

		<p>Opgemerkt wordt dat het bevoegd gezag bij de handhaving zo duidelijk mogelijk moet aangeven welke maatregelen nodig zijn om geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid te laten ontstaan of voortduren. Als de zorgplicht wordt overtreden en een onveilige situatie ontstaat, kan het bevoegd gezag hier handhavend tegen optreden. Daarbij maakt het niet uit of de situatie ontstaan is door actief handelen of nalaten, of dat de situatie al bestond. Het laten voortduren van een bestaande gevaarlijke situatie (ongeacht wie deze situatie in eerste instantie heeft laten doen ontstaan) is namelijk ook een overtreding van de zorgplicht. De zorgplicht als bedoeld in dit artikel kan zowel bestuurs- als strafrechtelijk gehandhaafd worden. Strafrechtelijke handhaving is uiteraard enkel mogelijk als de gedraging ook strafbaar is gesteld (NvT, <i>Stb.</i> 2018, 291, p. 238-239).</p>
Paragraaf 22.2.4 Omgevingsplan	Gebruik van bouwwerken	Het omgevingsplan van de gemeente dient geraadpleegd te worden.
Paragraaf 22.2.5 Omgevingsplan	In stand houden en gebruiken van open erven en terreinen	Het omgevingsplan van de gemeente dient geraadpleegd te worden.
Opslag gevaarlijke stoffen in verpakking		
Artikel 3.27 Bal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het opslaan van: <ol style="list-style-type: none"> a. gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2 of 8; b. gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 9 die het aquatisch milieu verontreinigen; of c. gevaarlijke stoffen in de gevarenklasse acute toxiciteit, categorie 1, 2 of 3, bedoeld in bijlage I, deel 3, bij de CLP-verordening. 2. Onder de aanwijzing vallen niet: <ol style="list-style-type: none"> a. de milieubelastende activiteiten die zijn 	<p>Dit artikel geeft in het eerste lid aan dat het opslaan van de genoemde gevaarlijke stoffen in verpakking een milieubelastende activiteit is waarvoor de hoofdstukken 2 tot en met 5 gelden.</p> <p>De nadelige gevolgen voor het milieu die deze activiteit kan veroorzaken zijn vooral de gevolgen voor externe veiligheid vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en bodemverontreiniging.</p> <p>Onder de activiteit opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking vallen ook de daarbij behorende activiteiten, zoals het overslaan en laden en lossen. Ook valt hier onder het opslaan voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer. In het eerste lid zijn carcinogene, mutagene en reprotoxische stoffen (CMR-stoffen) niet apart aangewezen. PGS 15 doet dit wel, maar vooral ter bescherming van hulpverleners en werknemers in geval van een calamiteit. Dat is in dit besluit niet overgenomen, omdat bescherming van hulpverleners en werknemers buiten de oogmerken van dit besluit valt. Overigens stelt paragraaf 5.4.3 een minimalisatieplicht voor zeer zorgwekkende stoffen. CMR-stoffen die problematisch zijn voor de omgeving vallen onder die paragraaf. In het tweede lid is een aantal activiteiten aangewezen dat buiten</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>aangewezen in de artikelen 3.21, 3.24 en 3.36; en</p> <p>b. het opslaan van minder dan:</p> <p>1°.1 kg gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 5.2, 6.1, verpakkingsgroep I, 6.2, categorie I1 of I2, of 8, verpakkingsgroep I;</p> <p>2°.25 kg vloeibare gevaarlijke stoffen van ADR-klasse 3, verpakkingsgroep I of II;</p> <p>3°.25 l giftige of bijtende gassen van ADR-klasse 2;</p> <p>4°.125 l brandbare gassen van ADR-klasse 2 in gasflessen; en</p> <p>5°.1.000 kg in totaal van de gevaarlijke stoffen, bedoeld in het eerste lid.</p>	<p>de aanwijzing als milieubelastende activiteit valt.</p> <p>Het gaat om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het opslaan van vloeistoffen in een verpakking met een inhoud van meer dan 250 liter die als opslagtank wordt gebruikt, bedoeld in paragraaf 3.2.8; • Het opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen, bedoeld in paragraaf 3.2.12; en • Het opslaan van stoffen in kleinere hoeveelheden dan genoemd in het tweede lid, onder c. <p>Bij het vaststellen van de hoeveelheden in het tweede lid, onder c, is bepalend geweest of er sprake kan zijn van een risico voor de externe veiligheid. Het toepassen van maatregelen om de risico's te verminderen is dan noodzakelijk. Naarmate risico's van een stof voor de externe veiligheid groter zijn gelden lagere hoeveelheden. Alleen als onder alle drempelhoeveelheden wordt gebleven die zijn genoemd onder c, valt de activiteit buiten de aanwijzing als milieubelastende activiteit in deze paragraaf.</p> <p>De drempels van 1 kg, 25 kg en 125 l in het tweede lid, onder c, zijn ontleend aan PGS 15. Giftige of bijtende gassen vallen niet onder PGS 15, hiervoor is een vergelijkbare drempel gesteld van 25 l, die al langer voor deze categorie geldt. Voor andere gevaarlijke stoffen is bij hoeveelheden kleiner dan 10.000 kg het risico voor de omgeving niet heel groot. Voor deze stoffen is een drempel van 1.000 kg aangehouden. Dit is ook vanwege de mogelijke risico's voor de bodem.</p>
<p>Paragraaf 4.98 Bal</p>	<p>Toepassingsbereik en melding opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking</p>	<p>Let op: deze regels gelden alleen als het gaat om een activiteit die valt onder paragraaf 3.2.9 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking.</p> <p>De regels in paragraaf 4.98 gelden voor het opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking uit paragraaf 3.2.9 van het Bal waarvoor geen vergunningplicht geldt. Als de activiteit vergunningplichtig is, gelden namelijk de regels van de vergunning. (verwijzing paragraaf 5.21 Organische peroxiden in verpakking (ADR(verwijst naar een andere website)-klasse 5.2) vallen ook onder de gevaarlijke stoffen. Maar hiervoor gelden de regels uit paragraaf 4.99 van het Bal.</p> <p>Onder de activiteit 'opslaan' vallen ook de daarbij behorende activiteiten, zoals overslaan en laden en lossen. Ook valt hier onder het opslaan voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer.</p> <p>Het is verboden deze activiteit te starten zonder dit ten minste 4 weken van tevoren te melden.</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

		De melding bevat 2 soorten gegevens: algemene gegevens (zie hiervoor Meldingsplicht milieuregels Bal) specifieke gegevens voor deze activiteit
		Paragraaf 5.21 dient in combinatie met paragraaf 4.98 gebruikt te worden.
Strafrecht		
Artikel 173a van het Wetboek van Strafrecht	Hij die opzettelijk en wederrechtelijk een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater brengt, wordt gestraft: 1°. met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien daarvan gevaar voor de openbare gezondheid of levensgevaar voor een ander te duchten is; 2°. met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is en het feit iemands dood ten gevolge heeft.	Dit artikel kan ingezet worden door de politie.
Artikel 173b van het Wetboek van Strafrecht	Hij aan wiens schuld te wijten is, dat wederrechtelijk een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlakte-water wordt gebracht, wordt gestraft: 1°. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie, indien daarvan gevaar voor de openbare gezondheid of levensgevaar voor een ander te duchten is; 2°. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is en het feit	Dit artikel kan ingezet worden door de politie.

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>iemands dood ten gevolge heeft.</p>	
<p>Artikel 2 van de Opiumwet</p>	<p>Het is verboden een middel als bedoeld in de bij deze wet behorende lijst I dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen; b. te telen te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren; c. aanwezig te hebben; d. te vervaardigen. 	<p>Dit artikel kan ingezet worden door de politie.</p>
<p>Artikel 3 van de Opiumwet</p>	<p>Het is verboden een middel als bedoeld in de bij deze wet behorende lijst II dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen; b. te telen, te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren; c. aanwezig te hebben; d. te vervaardigen. 	<p>Dit artikel kan ingezet worden door de politie.</p>
<p>Artikel 9 van de Opiumwet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De opsporingsambtenaren hebben, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is, toegang: <ol style="list-style-type: none"> a. tot de vervoermiddelen, met inbegrip van woongedeelten, waarvan hun bekend is, of waarvan redelijkerwijze door hen kan worden vermoed, dat daarmee ingevoerd of vervoerd worden of dat daarin, daarop 	<p>Dit artikel kan ingezet worden door de politie.</p>

	<p>of daaraan bewaard worden of aanwezig zijn middelen als bedoeld in lijst I of II;</p> <p>b. tot de plaatsen, waar een over- treding van deze wet gepleegd wordt of waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat zodanige overtreding gepleegd wordt.</p> <p>2. Zij zijn bevoegd een persoon, ver- dacht van een bij deze wet als misdrijf strafbaar gesteld feit, bij het bestaan van ernstige bezwaren tegen deze, aan de kleding te onderzoeken.</p> <p>3. Zij zijn te allen tijde bevoegd tot inbeslagneming van daarvoor vat- bare voorwerpen. Zij kunnen daartoe hun uitlevering vorderen.</p> <p>4. De officier van justitie of de hulp-officier van justitie voor wie de verdachte wordt geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden is bevoegd een persoon die zojuist binnen het grondgebied van Nederland is binnengekomen of die op het punt staat dit grondgebied te verlaten, en die is aangehouden terzake van een bij deze wet als misdrijf strafbaar gesteld feit, een vordering te geven tot medewerking aan een urineonderzoek, gericht op het aantonen van de aanwezigheid in het lichaam van middelen als</p>	
--	--	--

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	bedoeld in lijst I of II.	
Artikel 10a van de Opiumwet	<p>1. Hij die om een feit, bedoeld in het vierde of vijfde lid van artikel 10, voor te bereiden of te bevorderen:</p> <p>1°. een ander tracht te bewegen om dat feit te plegen, te doen plegen, mede te plegen of uit te lokken, om daarbij behulpzaam te zijn of om daartoe gelegenheid, middelen of inlichtingen te verschaffen;</p> <p>2°. zich of een ander gelegenheid, middelen of inlichtingen tot het plegen van dat feit tracht te verschaffen;</p> <p>3°. voorwerpen, vervoermiddelen, stoffen, gelden of andere betaalmiddelen voorhanden heeft, waarvan hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat zij bestemd zijn tot het plegen van dat feit, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.</p> <p>2. Niet strafbaar is hij die de in het eerste lid omschreven feiten begaat met betrekking tot het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen van een geringe hoeveelheid, bestemd voor eigen gebruik.</p>	Dit artikel kan ingezet worden door de politie.
Artikel 13b, lid 1, van de Opiumwet	<p>1. De burgemeester is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in een woning of lokaal of op een daarbij behorend erf:</p> <p>a. een middel als bedoeld</p>	<p>De burgemeester kan besluiten tot sluiting van een drugspand. Doorgaans vanwege het motief om verkoop, aflevering en verstrekking te voorkomen; niet om milieuverontreiniging te voorkomen of om milieuverontreiniging te saneren.</p> <p>Ondanks de sluiting kan een bodemverontreiniging op basis van andere wetgeving wel aangepakt worden. Afstemming</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>in lijst I of II dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid, wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is;</p> <p>b. een voorwerp of stof als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onder 3°, of artikel 11a voorhanden is.</p>	<p>met de burgemeester is noodzakelijk.</p> <p>De sluiting is een beperkingenbesluit in de zin van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) en moet daarom worden ingeschreven in het gemeentelijke beperkingenregister.</p>
<p>Artikel 5.1 Omgevingswet</p>	<p>1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. een omgevingsplanactiviteit, b. een rijksmonumentenactiviteit, c. een ontgrondingsactiviteit, d. een stortingsactiviteit op zee, e. een Natura 2000-activiteit, f. een jachtgeweeractiviteit, g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. <p>2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. een bouwactiviteit, b. een milieubelastende activiteit, c. een lozingsactiviteit op: <ul style="list-style-type: none"> 1° een oppervlaktewaterlichaam, 2° een zuiveringstechnisch werk, 	<p>Dumping en daardoor opslag van drugsafval kan als een plano-logisch relevante vorm van gebruik worden aangemerkt.</p> <p>Niet de bodemverontreiniging maar de opslag van stoffen kan een overtreding zijn, bijv. wanneer volgens het bestemmingsplan op een perceel de bestemming "natuur" ligt. Raadpleeg hiervoor ook de regels van het bestemmingsplan. Volgens de RvS moet er een uitdrukkelijke planregel zijn die het strijdige gebruik verbiedt.</p> <p>Gelet op de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 2.1, lid 1, aanhef en onder c, van de Wabo moet onder "gebruiken van gronden" als bedoeld in deze bepaling ook worden verstaan het "laten gebruiken van gronden". De eigenaar/verhuurder van een perceel die wist of kon weten van de opslag, kan ook overtreder zijn.</p> <p>Als erven van de overleden eigenaar niet op de hoogte zijn van de situatie, dan geldt het verbod voor hen niet. Daarom moet bij bestuursrechtelijke handhaving aannemelijk gemaakt worden dat de erven het weten. Geadviseerd wordt dit ook voor de eigenaar toe te passen.</p> <p>Beroep is niet mogelijk bij de ABRvS maar bij de rechtbank.</p>

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

	<p>d. een wateronttrekkingsactiviteit,</p> <p>e. een mijnbouwlocatieactiviteit,</p> <p>f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:</p> <p>1° een weg,</p> <p>2° een waterstaatswerk,</p> <p>3° een luchthaven,</p> <p>4° een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,</p> <p>5° een installatie in een waterstaatswerk,</p> <p>g. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.</p>	
APV-artikelen	<ul style="list-style-type: none"> • Per gemeente de APV-tekst nagaan. • Er zijn APV's die verbieden in de open lucht en buiten een daarvoor bedoelde inrichting een mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaats van vuil te hebben, evenals een verzameling ingekuild gras, loof of pulp, of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen en van vuil, zoals een mestopslag of een gierkelder. 	Een enkele illegale storting door onbekende derden betekent niet dat het weiland kan worden aangemerkt als verzamelplaats.
Bouwverordening / Omgevingsplan van de gemeente	Per gemeente de tekst nagaan.	De bouwverordening / het Omgevingsplan van de gemeente kan mogelijk ingezet worden wanneer geen wetten kunnen worden ingezet.
Last onder bestuursdwang		
Artikel 5:21	Onder last onder	Dit betekent dat een bodemsanering voor grond en

Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe

<p>Algemene wet bestuursrecht</p>	<p>bestuursdwang wordt verstaan: de herstelsanctie, inhoudende:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en b. de bevoegdheid van het bestuursorgaan om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd. 	<p>grondwater als herstelsanctie kan worden opgelegd ingeval van overtredingen, en dat het bevoegd gezag bevoegd is tot uitvoering ervan indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd of in spoedeisende gevallen als bedoeld in art. 5:31 Awb (zie hierna).</p>
<p>Artikel 5:31 Algemene wet bestuursrecht</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een bestuursorgaan dat bevoegd is om een last onder bestuursdwang op te leggen, kan in spoedeisende gevallen besluiten dat bestuursdwang zal worden toegepast zonder voorafgaande last. Artikel 5:24, eerste en derde lid, is op dit besluit van overeenkomstige toepassing. 2. Indien de situatie zo spoedeisend is, dat een besluit niet kan worden afgewacht, kan terstond bestuursdwang worden toegepast, maar wordt zo spoedig mogelijk nadien alsnog een besluit als bedoeld in het eerste lid bekendgemaakt. 	<p>Bevoegde gezagen hebben in het algemeen grote beleidsvrijheid in de keuze tussen ofwel de last onder bestuursdwang dan wel de last onder dwangsom. Het voordeel van bestuursdwang boven het opleggen van een last onder dwangsom is dat bestuursdwang op korte(re) termijn leidt tot daadwerkelijke beëindiging van de overtreding. Bevoegde gezagen zijn ingeval van bestuursdwang namelijk verplicht zelf tot handelen over te gaan, indien de overtreder de last niet uitvoert binnen de gestelde begunstigings-termijn. Deze directe aanpak is bij illegale dumping van drugsafval noodzakelijk in verband met het acute gevaar voor bodemverontreiniging en de volksgezondheid. Spoedeisende bestuursdwang is al gauw aan de orde bij acuut gevaar.</p> <p>Bij toepassing van lid 1 vindt vooraf schriftelijke aanzegging plaats, echter zonder begunstigingstermijn. Bij lid 2 vindt vooraf geen aanzegging plaats, doch achteraf.</p>

Protocol Aanpak van drugsafvaldumpingen in de provincie Drenthe is door Omgevingsdienst Drenthe opgesteld in opdracht van provincie Drenthe en in samenwerking met politie, de 12 Drentse gemeenten en provincie Drenthe.